

**North University Centre of Baia Mare
Faculty of Letters**

**UNIVERSITATEA
TEHNICĂ
DIN CLUJ-NAPOCA**

International scientific and practical conference

**PHILOLOGY
IN EU COUNTRIES
AND UKRAINE
AT THE MODERN
STAGE**

**Romania, Baia Mare
December 21-22, 2018**

ROMANCE, GERMANIC AND OTHER LANGUAGES

Language peculiarities of gender stereotypization

Adamenko O. V.	148
Компресія як відображення закону економії в англійській мові	
Антуф'єва В. А.	150
Повтор як засіб гендерної ідентифікації у чоловічому наративному просторі (на матеріалі роману М. Леві «Et si c'était vrai»)	
Буць Ж. В.	154
Актуалізація категорії «маскулиність» в віртуальному шлюбному дискурсі німецькоязычних країн	
Великая И. О., Быкова Ю. О.	157
The definitions of old age: an interdisciplinary perspective	
Holyk S. V.	161
Адвербіальне вираження функціонально-семантичної категорії темпоральності в німецькій мові	
Городілова Т. М.	164
Явище та функції стилістичної інверсії на матеріалі романа-казки «Хоббіт, або туди і назад»	
Денисенко І. І.	167
Middle English names of gardeners and winegrowers (a case-study of the occupational terms on the basis of historical lexicography)	
Dobrovolska O. Ya.	169
Структурний аналіз реквестивних мовленнєвих актів з маркером <i>let</i>	
Зінінська А. П.	173
Квантитативний компонент у фразеологічних одиницях латинської, румунської та української мов	
Івасишина Т. А., Сацюк О. В.	175
Representation of specific types and peculiarities of CRIMES in English idioms (based on the materials of the judgements of the European Court of Human Rights)	
Kapinus O. L., Bailo I. Ya.	179
The semantic performatives of gratitude speech act	
Kivenko I. O.	182
Фреймова модель концептуального простору <i>water/voda</i> в англійськомовному водогосподарському метадискурсі	
Ковалик Н. В., Тимочко Л. М.	185
Proper names in Cockney dialect: past, present, and future	
Kolomoichenko O. E.	188

ЯВИЩЕ ТА ФУНКЦІЇ СТИЛІСТИЧНОЇ ІНВЕРСІЇ НА МАТЕРІАЛІ РОМАНА-КАЗКИ «ХОББІТ, АБО ТУДИ І НАЗАД»

Денисенко І. І.

*асистент кафедри романо-германської філології та перекладу
Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Київська область, Україна*

Роман-казка «Хоббіт, або туди і назад» британського письменника Дж. Р. Р. Толкіна є одним із найкращих творів жанру фентезі ХХ століття. Незважаючи на те, що твір вперше з'явився в 1937 році, інтерес до нього зовсім не зникає, а навіть навпаки. З кожним роком літературознавці та мовознавці відкривають та досліджують все нові особливості роману для глибинного проникнення в ідейно-філософський задум письменника, що суттєво впливає на стан та розвиток мовознавства та літературознавства.

Мовленнєва експресія притаманна не лише звукам, словам чи граматичним формам, а в більшій мірі синтаксичній організації мовлення. Стиль будь-якого твору, як і стиль автора, вивчається в різних розділах лінгвістики, але окремо досліджується в синтаксисі.

Метою дослідження є розгляд стилістичної інверсії на матеріалі роману-казки Джона Толкіна «Хоббіт, або туди і назад».

Об'єктом дослідження є синтаксичний рівень художнього твору. Предметом дослідження є стилістична інверсія як стилістико-синтаксична фігура у романі-казці Джона Толкіна «Хоббіт, або туди і назад». Матеріалом дослідження є роман-казка Джона Толкіна «Хоббіт, або туди і назад».

На граматичному та синтаксичному рівні в англійській мові існує модель речення : S – P – O – O – A. Трансформації в немаркованому (нейтральному) реченні спричиняють виникнення стилістично маркованих речень. На граматичному рівні порушується канонічна структура речення, що зумовлює виникнення явища інверсії. Навмисне порушення порядку слів у реченні автором несе емоційне та смислове навантаження. Порядок слів вважається інвертованим, якщо переставляються синтаксично пов'язані частини речення. Тому стилістична інверсія притаманна присудку, додатку, означенню та обставині.

Вчені класифікують інверсію за елементом, який інвертується: Preposition-Preposed (PPs), Verb-Preposed (VPs), Adjective-Preposed (AdjPs), Noun-Preposed (NPs), Adverb-Preposed (AdvPs) інверсії.

PP інверсія була найчастішим вивченим інверсійним типом, під назвою «локативна інверсія». Локативна інверсія, хоча часто обговорюється в літературі, як правило, була визначена лише на прикладі, а зв'язок між інварсією локативності та іншими типами інверсії, як правило, залишався не уточненою [1, с. 105]. У романі-казці локативна інверсія є досить чисельною

«*In a moment it spread to the others*» [5, с. 99]; «*Deep down here by the dark water lived old Gollum, a small slimy creature*» [5, с. 68].

VP інверсія, що характеризується інвертованою частиною предиката, тобто дієсловом у творі є найбільшою, що надає величезного забарвлення та несе експресивну функцію, що дає змогу автору підсилити бажане, винести рему та за допомогою стилістичних засобів винести певну інформацію на перше місце: «*May it soon cleave goblins once again*» [5, с. 50]; «*...while did they stop, and by the time...*»; «*...why did I ever bring a wretched little hobbit or a treasure hunt*» [5, с. 63]; «*while did a ever leave my hobbit-hole*»; «*Had he know it, he only just missed*» [5, с. 82]; «*...ended the adventures of the Misty Mountains*» [5, с. 103]; «*May I wind under your wings bear you*» [5, с. 106]; «*Had they followed the pass, their pass*» [5, с. 125]; «*...nothing could they see prowling*» [5, с. 136].

Невелику групу ставить Adj інверсія, тобто інвертування означення, що підсилює ту чи іншу ознаку особи чи предмета у творі: «*Tired as he was, Bilbo would have liked to stay a while*» [5, с. 47]; «*Worse still it brought thousands of dark-grey and black moths*» [5, с. 131]; «*More serious were the injuries to his head*» [5, с. 157].

NP інверсія зустрічається рідше, але також займає певний відсоток у романі. За допомогою інвертованих іменників підсилюється значимість саме конкретного персонажу чи предмета: «*Answers were to be guessed not given*» [5, с. 78]; «*...wizard though he was*» [5, с. 98].

Інверсія у романі як стилістичний засіб та особливий прийом автора є надзвичайно вживаною, що виконує функцію експресивності та образності. Велика кількість різних видів інверсій робить її частиною ідіостилю Дж. Толкіна. Інверсія забезпечують цілісність та гармонічне поєднання та допомагає передати відповідний настрій автора, зацентрує увагу на першочерговому та важливому у творі, що урізноманітнює мовлення та авторський стиль для ширшого та яскравішого сприймання усього твору.

Література:

1. Birner B. The discourse function of Inversion in English. New York, 2012. 290 p.
2. Green G. Some wherefores of English inversions. *Language*. 1980. № 56. P. 582–601.
3. Hartvigson H. Inversion in present day-English. New York, 1974. 256 p.
4. Penhallurick J. Full-verb inversion in English. *Australian Journal of Linguistics*. 1984. №4. P. 33–56.
5. Tolkien J. R. R. The Hobbit, or there and back again. 2011. – 305 p.